

HÛRÎ VE HAVÂRÎ SÖZCÜKLERİNİN ANLAMI*

Saygıdeğer hocam, ğilman konusunda yazdığınız bilgilere çok teşekkür ederim. Bu yazınızı okuduktan sonra eseriniz olan '**İslam Ansiklopedi**'sinden de 'Huri' başlığı altında yazdıklarınızı okudum. O da fevkalade açıklayıcı idi. Ben şahsen, verdiğiniz bu bilgilerde, eksik gördüğüm bir noktayı da ilave ederseniz, bu konudaki açıklamalarınızın noktalanaacağına inanıyorum. Yazınızda 'Huri' kelimesini köklerine varıncaya kadar inceliyorsunuz. Fakat aynı kelime veya aynı harflerle yazılan veya aynı kökten olan kelime, Hz. İsa'nın havarileri hakkında da kullanılıyor. Hz. İsa'nın havarileri ile sizin 'Huri' açıklamalarınızı da lütfen bağlayabilirmisiniz?...

Cevap: Mehmet Ali Bey aslında Havari maddesine bakarsanız orada izahat verilmiştir.

Havarîler

Müfessirlere göre **havârî** kelimesi, aslen Arapça olup beyaz anlamındaki **haver** kökündendir. Beyaz elbise giydikleri için Hz. İsa'nın öğrencilerine havârî denmiştir. Bezleri yıkayıp çırparak ağartan kassâra

havârî

dendiği gibi hâlis ve temiz yardımcıya da

havârî

denilir. Temiz ve seçkin kimselere de mecâzen

havârî

denilir. Güzel renklerinden ve temizliklerinden dolayı şehirli kadınlara

havâriyye

ve

havâriyyât

denilir. Bazılarına göre de bu kelimenin aslı Aramca beyaz anlamına gelen

havara

'dır. Arapça ve Aramca aynı kökten gelen diller olduğundan kelimenin iki dilde ortak olması mümkündür.

Hûr ((haver) kökünden yapılmış **ahver** ve **havrâ**'nın çoğulu olan hûrî kelimesinin de havârî ile kök ve anlam ortaklığı vardır. Çünkü **haver**, gözün siyah bebekleri arasından azıcık beyazlığın da görünmesidir ki göze son derece güzellik verir.

Hûr

beyaz anlamına gelir.

Hûr

‘în

, siyah bebekleri arasından azıcık beyazlık da görünen çarpıcı güzel gözdür.

‘în

aynâ

'nın çoğuludur. İri gözlü kadına

‘aynâ

denilir. Âyetlerde mü'minlere âhirette, böyle güzel gözlü eşlerin verileceği anlatılmaktadır. Hasan-ı Basrî'ye göre bu iri gözlü eşler, dünyâdaki ihtiyar kadınlardır. Allah, onları yeniden böyle güzel biçimde yaratacaktır.

“Biz (oradaki) kadınları da yeniden bir güzel inşa etmişiz...” (Vâkı‘a: 46/35) âyetinden, cennet hûrîlerinin, aslında dünyâ kadınları olduğu, bunlar rûhâniyyet âleminde yeniden yaratılınca öyle güzel vasıflar kazandıkları düşüncesi doğmaktadır.

Burada kullanılan inşâ kelimesi de dikkat çekicidir. İnşâ, yapı malzemesini üst üste koyup binâyı yapmak demektir. Bu ifâdeden, âhirette ruhların bedenlenmesinin de hücrelerin çoğalarak yapılan yepyeni maddî bedenler içinde âhiret hayatına başlayacakları anlaşılmaktadır. Bu bedenleri, önceki hayatlarında gösterdikleri davranışa göre ya öncekinden çok daha güzel veya öncekinden çok daha çirkindir. İşte hayatlarını iman ve salih amel ile geçirmiş olanlar, dünyâdaki bedenlerinden çok daha güzel bedenler içinde inşâ edilecekler ve onlara, kendileri gibi yeniden inşâ edilen terü taze, güzel, yaşıt kadınlar ikrâm edilecek, sâlihler sâlihalarla evlenecekler, herkes dengini bulacaktır.

Çünkü *"Güzel davranışın, iyiliğin karşılığı yine güzellik ve iyilik değil midir?"* (Rahmân: 60) Sâliha kadınlar ve sâlih erkekler dünyâ hayatından rûhâniyyet âlemine geçince maddeye bulaşmış olan buruşukluklardan, çirkinliklerden arınmış, hepsi taze, genç, şeffâf, zamanın yıpratamayacağı, mâhiyeti bilinmez bir bedene sokulup genç kızlar ve delikanlılar olacaklardır. Cennette ihtiyar yoktur. Cennetliklerin hepsi gençtir. Maddeler dünyâsından alınarak gençleştirilen erkeklere, yine gençleştirilmiş kadınlar verilir. Tâ ki iki cins her bakımdan denk olsun ve denklik ile lezzet ve güzel sohbet bulsunlar.

***yazı arşivden alınmıştır**